

[Niels Eriksen.]

Jeg vil gerne sige lidt om lovforslaget om landbrugsejendomme. Min kollega, hr. Søren Jensen, vil derefter sige lidt om de tre andre forslag.

Vi er særdeles godt tilfredse med, at vi nu får en fri sammenlægningsgrænse på 100 ha. I mit parti ønsker vi ikke, at alt skal være stort, og vi tror på, at der bliver brug for alle brugsstørrelser, men vi har altid under landbrugsdebatterne hævdet, at landbrugets unge og landbrugerne i det hele taget burde have frihed til selv at tilpasse sig deres driftsformer også arealmæssigt. Vi oplever i vor tid en helt anderledes stærk specialisering inden for landbruget, ikke alene hos os, men også i andre lande, og det er jo ikke givet, at agerbrug nødvendigvis skal knyttes sammen med animalsk produktion. I Amerika f. eks. ser man store agerbrugsheder, og man ser store animalske produktioner på ganske små arealmæssige enheder; det kan dreje sig om både svin, mælk, kød og høns osv. Det er den specialisering, landbruget skal have mulighed for at komme igennem med.

Vi skal jo også, og det bliver der også mulighed for gennem denne lovgivning, have produktionsstederne i orden. Det er også en ting, vi har diskuteret så tit, men der er aldrig blevet gjort noget ved det. Hr. Chr. Thomsen mente, at der kun var 40 pct. tidssvarende stalde. Jeg tror sandelig ikke, hr. Chr. Thomsen, at der er 40 pct. tidssvarende stalde — og det på et tidspunkt, hvor vi inden for landbruget fra vore undersøgelser og forsøg ved, at f. eks. en svineproduktion, der ikke foregår i en stald, der er rigtigt ventileret og isoleret, giver sygdomme, og sygdomme er dyre.

Spørgsmålet om finansieringsmulighederne i forbindelse med alt det, der nu skal ske, er rejst, og her er en rentesikring jo en udmærket ting, men det kan ikke være tilstrækkeligt under alle forhold, tror jeg, og vi har jo diskuteret mulighederne for at lave aktieselskaber. Jeg hører til dem, der ikke vil afvise, at det kan blive nødvendigt at lave aktieselskaber i landbruget. Når der ikke i landbokommissionen har været flertal for det, skyldes det vel nok frygten for de konsekvenser, det kunne få, hvis vi kommer i fællesmarkedet, mulighederne for, at udlændinge ad den vej kunne opkøbe dansk landbrug. Men jeg tror, at det er et problem,

vi må beskæftige os med i den kommende tid.

Den nugældende landbrugslov er netop i disse dage fire år gammel, så det er ikke for tidligt, at vi nu får den fornyet. Der står også i loven, at den skal tages op til revision i folketingsåret 1970-71, og jeg skal kun ganske kort sige, at jeg er særdeles tilfreds med den udformning, lovforslaget har fået. Som jeg sagde før, følger den flertalsindstillingen fra landbokommissionen af 1969, og det væsentligste er naturligvis, at den frie sammenlægningsgrænse nu bliver 100 ha, og at samdrift ved forpagtning bliver lovlig helt op til 200 ha. Jeg er også ganske tilfreds med, at man fortsat skal lægge megen vægt på beliggenhedskravene, men jeg vil dog mene, at man som hidtil i hvert enkelt tilfælde skal vurdere forholdene, for alle veje er nu ikke lige befærdede, og man kan komme ud for, at der ikke kan ske fornuftige sammenlægninger, fordi en enkelt ejer modsætter sig jordfordeling eller køb af ejendom osv. Derfor ønsker jeg jordlovsudvalgets administration af disse opretholdt, jeg vil ikke have den skærpet.

Landbrugsministeren omtalte i sin fremsættelsestale de arealer, der henhører under en landbrugsejendom, men som ingen dyrkningsmæssig værdi har. Også andre ordførere har været inde på, at der er mange ejere, der ønsker disse arealer udlagt som friarealer uden landbrugspligt. Der er mange sådanne arealer også på øerne, almindeligvis tænker man kun på Jylland, når man snakker om dette, men jeg kan sige, at f. eks. på Langeland, noget af det skønneste vi har, der er så smukt derovre, har de en masse sådanne friarealer, som kunne blive til overordentlig stor glæde for mange mennesker, der elsker naturen. Hvis vi kunne få lavet nogle bestemmelser, som virkelig sikrede, at naturværdierne blev bevaret, ville jeg nu gerne have undersøgt, om ikke der skulle være muligheder her for, at ikke alt blev udlagt til friarealer, men at der også kunne blive tale om mindre områder, som den enkelte selv kunne have dispositionsret over. Og jeg vil da gerne støtte ministeren i, at det måske skal være planlægningsmyndighederne, der skal foreslå det, men det er noget, der trænger sig på, og det er noget, vi skal finde en løsning på.

Jeg vil med disse bemærkninger